

**GMINNY PROGRAM WSPIERANIA RODZINY
NA LATA 2022-2024**

Police 2021

SPIS TREŚCI

1.	Wstęp.....	str. 2
2.	Wytyczne do podjęcia działań w ramach Programu	str. 5
3.	Podstawy prawne opracowania Gminnego Programu Wspierania Rodziny.....	str. 8
4.	Charakterystyka społeczno- demograficzna Gminy Police.....	str. 10
4.1.	Położenie Gminy Police.....	str. 10
4.2.	Sytuacja demograficzna.....	str. 12
5.	Zadania gminy.....	str. 13
6.	Zadania instytucji wsparcia rodziny na poziomie Gminy.....	str. 15
6.1.	Asystent rodziny.....	str. 16
6.2.	Rodzina wspierająca.....	str. 18
6.3.	Grupy wsparcia i grupy samopomocowe.....	str. 19
6.4.	Placówki wsparcia dziennego.....	str. 20
6.5.	Poradnictwo specjalistyczne.....	str. 21
6.6.	Praca socjalna.....	str. 21
7.	Charakterystyka rodzin objętych wsparciem.....	str. 22
8.	Partycypacja kosztów.....	str. 27
9.	Analiza SWOT.....	str. 28
10.	Zasoby instytucjonalne.....	str. 30
11.	Cele Gminnego Programu Wspierania Rodziny.....	str. 34
12.	Finansowanie.....	str. 39
13.	Wnioski końcowe i przewidywane efekty.....	str. 39
14.	Promocja Programu.....	str. 40
15.	Monitoring i ewaluacja Programu.....	str. 40
16.	Wykaz skrótów.....	str. 42
17.	Spis tabel.....	str. 42
18.	Spis wykresów i rysunków.....	str. 42

1. Wstęp

Gmina Police to otwarta i przyjazna przestrzeń dla lokalnej społeczności i osób przybywających z innych terenów. Powstająca infrastruktura ma na celu rozwój regionu i stworzenie dostatniej i bezpiecznej egzystencji dla mieszkańców. Celem tutejszych władarzy jest zapewnienie optymalnych warunków do rozwoju rodzin i jednostek, poprzez aktywizację powołanych w tym celu służb i instytucji do pracy na rzecz społeczeństwa. Wzajemna współpraca i wsparcie buduje poczucie przynależności, akceptacji i satysfakcji z pełnionych ról społecznych, co ułatwia wykonywanie bieżących zadań i rozwiązywanie pojawiających się trudności. Wszelkie działania powołanych jednostek pracujących na rzecz dobra dziecka i rodziny powinny być zintegrowane i opracowane tak, by poprzez pracę oddziaływującą na różne sfery życiowe, maksymalizować długofalowe zyski społeczne.

Gminny Program Wspierania Rodziny w Gminie Police na lata 2022-2024, jest kontynuacją tegoż Programu realizowanego od 2013r. Powstał w oparciu o ustawę z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej. Organizacja skutecznego systemu opieki nad dzieckiem i rodziną, sprzyjającego prawidłowemu funkcjonowaniu najbardziej potrzebującym środowiskom na terenie Gminy Police, jest zadaniem niezmiernie ważnym i priorytetowym. Systemowe wsparcie umożliwia zapewnienie potrzebującym jednostkom bezpieczeństwa i stabilizacji, wskazuje jak profesjonalnie, stosownie do okoliczności reagować na potrzeby ludzkie.

Koncentracja na rodzinie, jej roli, zasobach i deficytach, związana jest z jej fundamentalnym znaczeniem. Jest ona pierwszym i najważniejszym środowiskiem. To w niej każda osoba od najmłodszych lat obserwuje otaczający świat społeczny, uczy się go nazywać, klasyfikować, uznawać za przyjazny lub wrogi, przyswajać wspólne wartości lub je odrzucać. Świadomie i nieświadomie przejmuje jako własne przekazywane w rodzinie treści, zachowania, zwyczaje, tradycje, co w znacznym stopniu kształtuje późniejszą osobowość. Dlatego tak ważne jest, aby rodzina funkcjonowała prawidłowo, zapewniając odpowiednie warunki do rozwoju wszystkich swoich członków, a w szczególności dzieci.

Rodzina jest środowiskiem życiowym niemal każdego człowieka. Stanowi integralną część każdego społeczeństwa, a zarazem jego najmniejszą i podstawową komórkę. Jest najważniejszą grupą społeczną, w której człowiek przychodzi na świat i z którą łączy go wielorakie związki do końca życia. Jest grupą małą, pierwotną, o przewadze więzi osobistych, odznacza się

międzypokoleniową i wielopokoleniową trwałością więzi, a członkostwo w niej jest autentyczne, dobrowolne i w zasadzie nierozwalne (za wyjątkiem porzucenia, rozwodu)¹

Styl, atmosfera życia, a wreszcie model rodziny decydują o tym jak dziecko, a później młody człowiek wykorzysta zasób zdobytych doświadczeń, jakie ukształtuje poglądy, jak ukierunkuje własną aktywność i postępowanie na całe życie. Rodzina stanowi najbardziej stabilny punkt odniesienia w doświadczeniu dziecka i determinuje jego pomyślny rozwój, o ile dziecko zostanie otoczone miłością i będzie miało zapewnione poczucie bezpieczeństwa oraz elementarne potrzeby materialne i emocjonalne. W przypadku jakichkolwiek dysfunkcji małe dzieci mają prawo do specjalnej ochrony i pomocy ze strony państwa. Dotyczy to zwłaszcza dzieci zagrożonych umieszczeniem w pieczy zastępczej lub czasowo umieszczonych poza rodziną, co z kolei generuje działania mające na celu odzyskanie funkcji opiekuńczych przez rodziców.

Zachodzące procesy na świecie związane z industrializacją, urbanizacją, migracją i zmianami kulturowymi, znacząco wpłynęły na życie całych społeczeństw. Zmienił się sposób funkcjonowania rodziny, jej struktura, model, liczebność. Kohabitacja coraz częściej wypiera małżeństwo, standardem stało się samotne rodzicielstwo, pozostawanie singlem z wyboru, czy funkcjonowanie związków jedнопłciowych. Zmianie uległ też model rodziny. Nastąpiła reorganizacja władzy rodzicielskiej. Kobieta i mężczyzna stali się równorzędnymi partnerami pod względem wykształcenia, pozycji społecznej, zainteresowań. Dzisiejsze kobiety - matki nie koncentrują się tylko na wychowaniu dzieci i dbaniu o dom, ale dążą do samorealizacji i niezależności finansowej. Podejmują pracę zawodową, przez co mężczyźni przestali być jedynymi żywicielami rodziny i na równych prawach uczestniczą w pracach domowych, opiece i wychowywaniu dzieci.

Dokonujące się zmiany społeczne i gospodarcze są nośnikiem wielu przemian w funkcjonowaniu rodzin. Coraz częściej występują problemy opiekuńczo – wychowawcze, w tym bezpośrednio związane z uzależnieniami od środków psychoaktywnych i niestety już powszechnie od mediów społecznościowych, wzmagających alienację społeczną. Z drugiej strony można też zaobserwować nadmierną troskę o dzieci przechodzącą w nadopiekuńczość, co generuje jednostki niesamodzielne, pogubione, nie nauczone stawiania granic, nie odróżniające dobra od zła. Pojawiły się ponadto zjawiska o charakterze globalnym: choroby cywilizacyjne, rosnący odsetek ludzi starych, migracje, oraz lokalnym: ubóstwo, bezrobocie, bezdomność, rozpad rodziny i wcześniej nie występujące -wyraźne podziały światopoglądowe, generujące wzajemną niechęć i agresję. Problemy w rodzinie często są złożone i wymagają

---

1 Kawula S., Brągiel J., Janke A. „Pedagogika rodziny”, Wydawnictwo Adam Marszałek, Toruń 1999, s. 49

interdyscyplinarnych i skoordynowanych działań. Pomoc rodzinom zagrożonych kryzysem polega na wzmocnieniu i wsparciu w odzyskaniu zdolności do pełnego, samodzielnego funkcjonowania w społeczeństwie. Powinna być udzielana niezwłocznie i mieć charakter profilaktyczny, natomiast podejmowane działania winny być prowadzone za zgodą rodziny i z jej aktywnym zaangażowaniem, bo tylko wtedy jest skuteczna.

Rok 2020 nieoczekiwane przyniósł nowe troski, obowiązki i wyzwania. Ogłoszona pandemia COVID-19 wpłynęła znacząco na funkcjonowanie placówek, jak i organizację służb. Priorytetem wspierania rodziny jest zapewnienie odpowiednich warunków rozwoju dzieci, młodzieży oraz kształtowania wartości i norm związanych z ich wychowaniem, bez względu na występujące okoliczności. Kontakt z klientem pomimo narzuconych odgórnie ograniczeń podyktowanych bezpieczeństwem, wymagał zatem ogromnej determinacji ze strony wszystkich pracowników służb społecznych.

Gmina Police oferuje szeroki wachlarz usług na rzecz rodzin dotkniętych wszelkimi trudnościami: niezaradnością życiową, brakiem stabilizacji zawodowej i materialnej, niewydolnością wychowawczą, niskim poziomem intelektualnym, kulturalnym i moralnym dorosłych, jak również przemocą i uzależnieniami. Trudności dziecka najczęściej wskazują na zaburzone relacje w rodzinie, ale bywają też związane wyłącznie z rówieśniczym środowiskiem, zwłaszcza w dobie wszechobecnego internetu, który zaburza postrzeganie rzeczywistości małoletnim i negatywnie wpływa na pracę mózgu dzieci. Problemy występujące w rodzinie narzucają konieczność specjalistycznego wsparcia. Środowiska dysfunkcyjne wymagają stałego monitorowania przez pracowników socjalnych, asystentów rodziny, aspirantów pracy socjalnej, przedstawicieli oświaty, policji, sądów, podmiotów medycznych. Skuteczna pomoc może być osiągnięta we współpracy z przedstawicielami tych służb, ale również ze środowiskiem lokalnym, w tym sąsiedzkim, Kościołem, związkami wyznaniowymi oraz organizacjami pozarządowymi i przedstawicielami wszelkiego rodzaju instytucji, które mają kontakt z rodziną oraz podejmują działania na jej rzecz.

Program Wspierania Rodziny na lata 2022-2024 stanowi zatem sprecyzowany plan wdrożenia działań w zakresie pomocy rodzinom przeżywającym wszelkiego rodzaju trudności oraz spójny i skuteczny system pomocy rodzinom dla dobra lokalnej społeczności.

2. Wytyczne do podjęcia działań w ramach Programu

Ustawa z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i pieczy zastępczej wyraźnie wytycza kierunek pracy z rodziną i nakłada obowiązek opracowania i realizacji gminnych 3-letnich programów wspierania rodziny. W myśl preambuły została uchwalona z powodu szczytnych przesłanek:

Dla dobra dzieci, które potrzebują szczególnej ochrony i pomocy ze strony dorosłych, środowiska rodzinnego, atmosfery szczęścia, miłości i zrozumienia, w trosce o ich harmonijny rozwój i przyszłą samodzielność życiową, dla zapewnienia ochrony przysługujących im praw i wolności, dla dobra rodziny, która jest podstawową komórką społeczeństwa oraz naturalnym środowiskiem rozwoju, i dobra wszystkich jej członków, a w szczególności dzieci, w przekonaniu, że skuteczna pomoc dla rodziny przeżywającej trudności w opiekowaniu się i wychowywaniu dzieci oraz skuteczna ochrona dzieci i pomoc dla nich może być osiągnięta przez współpracę wszystkich osób, instytucji i organizacji pracujących z dziećmi i rodzicami²

Obowiązek wspierania rodziny przeżywającej trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo - wychowawczych oraz organizacji pieczy zastępczej, w zakresie ustalonym ustawą, spoczywa na jednostkach samorządu terytorialnego oraz na organach administracji rządowej, we współpracy ze środowiskami lokalnymi, organizacjami społecznymi i organami pomocniczymi.

Tabela nr 1. Podział zadań i kompetencji pomiędzy jednostki samorządu terytorialnego oraz organy administracji rządowej

GMINA	POWIAT	WOJEWÓDZTWO
-Profilaktyka-wspieranie rodziny	-Piecza zastępcza rodzinna i instytucjonalna, -Usamodzielnienie pełnoletnich wychowanków pieczy zastępczej, -Adopcja	
-Asystent rodziny, -Placówki wsparcia dziennego, -Rodziny wspierające, -Inne podmioty lub instytucje działające na rzecz rodziny	-Rodziny zastępcze i rodzinne domy dziecka, -Placówki opiekuńczo-wychowawcze, -Usamodzielnianie, -Organizator rodzinnej pieczy zastępczej (koordynator), -Rodziny pomocowe	-Ośrodek adopcyjny, -Regionalna placówka opiekuńczo- terapeutyczna, - Interwencyjny Ośrodek Preadopcyjny

Źródło: OPS Police w oparciu o ustawę wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej

2 Preambuła Ustawa z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i pieczy zastępczej (Dz. U. z 2018 roku poz. 998 z późn. zm.)

Wszelkie działania wspierające w utrzymaniu pełnej rodziny są ważne ze względów społecznych, ekonomicznych i mają znaczenie dla wizerunku Gminy i rozwoju regionu.

Obszarem do podejmowania działań Gminnego Programu Wspierania Rodziny na lata 2022-2024 będzie zatem profilaktyka, wsparcie i przywrócenie rodzinie zdolności do prawidłowego i optymalnego funkcjonowania poprzez:

1. Przeciwdziałanie marginalizacji i degradacji społecznej rodziny,

2. Wspieranie rodzin o niskim statusie materialnym, szczególnie z problemami niepełnosprawności i bezrobocia:

- aktywizacja zawodowa rodzin z problemem bezrobocia,

- zapewnienie dzieciom i młodzieży z ubogich i zagrożonych dysfunkcjami rodzin posiłków w szkole,

- współorganizowanie i współfinansowanie wypoczynku dzieciom i młodzieży z ubogich rodzin,

- udzielanie dzieciom i młodzieży stypendiów, pomoc w zaopatrzeniu dzieci i młodzież w artykuły szkolne i podręczniki,

- współpraca wszystkich instytucji organizacji na terenie gminy Police zajmujących się pomocą rodzinie,

-dostarczenie usług i świadczenie pomocy społecznej rodzinom żyjącym w trudnych warunkach materialnych i rodzinom z problemem niepełnosprawności.

3. Wspieranie rodzin zagrożonych patologią, rodzin dysfunkcyjnych w rozwiązywaniu ich problemów życiowych oraz wzmocnienie i wyzwalamie zasobów tkwiących w rodzinach,

4. Wzmocnienie funkcji opiekuńczo-wychowawczej rodziny:

-promocja i realizacja programów profilaktycznych, terapeutycznych, psychoedukacyjnych, skierowanych do rodziców i dzieci, zwłaszcza w zakresie konstruktywnego spędzania czasu wolnego, edukacji, doboru właściwych metod wychowania, radzenia sobie w kryzysie,

- przeciwdziałanie przemocy w rodzinie, zwiększenie aktywności rodziny, poprzez działania realizowane w środowisku lokalnym,

-przeciwdziałanie wykluczeniu społecznemu, przestępczości i uzależnieniom wśród mieszkańców gminy,

-współpraca wszystkich podmiotów pracujących na rzecz rodziny w zakresie kreowania i upowszechniania pozytywnych wzorców funkcjonowania rodziny,

- aktywizacja seniorów do życia w środowisku rodzinnym i lokalnym.

5. Wyrównanie szans edukacyjnych dzieci i młodzieży,

6. Zapewnienie dzieciom i młodzieży ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi różnych form pomocy:

- rozwój i wzbogacenie istniejących programów profilaktycznych i edukacyjnych,
- współpraca ze szkołami w zakresie rozwiązywania problemów wychowawczych,
- organizowanie zajęć pozaszkolnych i pozalekcyjnych,
- aktywizacja młodego pokolenia poprzez promowanie idei wolontariatu,
- wspieranie świetlic środowiskowych dla dzieci i młodzieży ze środowisk wymagających wsparcia,
- uświadomienie rodzicom i opiekunom potrzeb edukacyjnych dzieci i młodzieży,
- wspieranie dzieci z rodzin nie posiadających możliwości finansowych w rozwijaniu uzdolnień.

W oparciu o diagnozę środowiska lokalnego w kontekście problemów społecznych występujących na terenie gminy Police opracowano 3 letni Gminny Program Wspierania Rodziny na lata 2022-2024r. Diagnoza została sporządzona przez Ośrodek Pomocy Społecznej w Policach. W dokumencie wykorzystano materiały własne i sprawozdania, przy czym analizie zostały poddane dane z lat 2019-2020.

3. Podstawy prawne opracowania Gminnego Programu Wspierania Rodziny

Do aktów prawnych regulujących treść Programu oraz wpływających na jego realizację należą:

- 1) Konstytucja Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 2 kwietnia 1997r.,
(Dz. U. NR 78,, poz. 483 z późn. zm.),
- 2) Ustawa z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej,
(Dz. U. z 2020 r. poz. 821 z późn. zm.),
- 3) Ustawa z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej,
(Dz. U. z 2020 r. poz. 1876 z późn. zm.),
- 4) Ustawa z dnia 4 listopada 2016 r. o wsparciu kobiet w ciąży i rodzin „Za życiem”,
(Dz. U. z 2020r. poz. 1329),
- 5) Ustawa o pomocy państwa w wychowywaniu dzieci z dnia 11 lutego 2016 roku,
(Dz. U. z 2019 poz. 2407 z późn. zm.),
- 6) Ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie,
(Dz. U. z 2021 r. poz. 1249),
- 7) Ustawa z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi, (Dz. U. z 2021 r. poz. 1119),
- 8) Ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii,
(Dz. U. z 2020 r. poz. 2050),
- 9) Ustawa o świadczeniach rodzinnych z dnia 28 listopada 2003 roku,
(Dz. U. 2020 r. poz. 111 z późn. zm.),
- 10) Ustawa z dnia 7 września 2007 r. o pomocy osobom uprawnionym do alimentów,
(Dz. U. z 2021 r., poz. 877),
- 11) Ustawa z dnia 5 grudnia 2014 roku o Karcie Dużej Rodziny ,
(Dz. U. 2021 r. poz. 1744),
- 12) Ustawa z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie,
(Dz. U. 2020r. poz. 1057 z późn. zm.),
- 13) Ustawa z dnia 25 lutego 1964 roku Kodeks rodzinny i opiekuńczy,
(Dz. U. 2020 r. poz. 1359),
- 14) Ustawa z dnia 8 marca 1990 roku o samorządzie gminnym,
(Dz. U. z 2021 r . poz. 1372 z późn. zm.),

- 15) Ustawa z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty,
(Dz. U. 2021r., poz. 1915),
- 16) Ustawa z dnia 10 kwietnia 1997 r. Prawo energetyczne,
(Dz. U. z 2021 r., poz. 716 z późn. zm.),
- 17) Ustawa z dnia 21 czerwca 2001 r. o dodatkach mieszkaniowych,
(Dz. U. z 2021 r. poz. 2021),
- 18) Ustawa z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych,
(Dz. U. z 2021 r. poz. 305 z późn. zm.),
- 19) Ustawa z dnia 4 kwietnia 2014 r. o ustalaniu i wypłacie zasiłków dla opiekunów,
(Dz. U. z 2020 r. poz. 1297),
- 20) Rozporządzenie Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 22 grudnia 2011 r. w sprawie instytucjonalnej pieczy zastępczej (Dz. U. z 2011 r. Nr 292, poz. 1720),
- 21) Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 14 lipca 2021 r. w sprawie zweryfikowanych kryteriów dochodowych oraz kwot świadczeń pieniężnych z pomocy społecznej,
(Dz. U. poz. 1296),
- 22) Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 13 września 2011 r. w sprawie procedury „Niebieskie Karty” oraz wzorów formularzy „Niebieska Karta”,
Dz. U. z 2011 r. Nr 209 poz. 1245),
- 23) Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 4 lipca 2019 r. w sprawie szczegółowych warunków udzielania pomocy finansowej uczniom na zakup podręczników i materiałów edukacyjnych, (Dz. U. z 2019 r. poz. 1342),
- 24) Rozporządzenie Ministra Polityki Społecznej z dnia 22 września 2005 r. w sprawie specjalistycznych usług opiekuńczych (Dz. U. z 2005 r. Nr 189, poz. 1598 z późn. zm.),
- 25) Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 15 czerwca 2021 r. w sprawie szczegółowych warunków realizacji rządowego programu „Dobry Start”, (Dz. U. poz. 1092).

Gminny Program Wspierania Rodziny stanowi rozwinięcie Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych w Gminie Police na lata 2017-2026, w zakresie opieki nad dzieckiem i rodziną i jest spójny z Gminnym Programem Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie na lata 2017-2021, Gminnym Programem Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Gminnym Programem Przeciwdziałania Narkomanii.

4. Charakterystyka społeczno-demograficzna Gminy Police

4.1. Położenie Gminy Police

Gmina Police położona jest w północno-zachodniej części województwa zachodniopomorskiego i we wschodniej części powiatu polickiego, zajmując blisko 38% jego powierzchni. Położona na Nizinie Szczecińskiej zajmuje obszar 25 171 ha (w tym miasto - 3 731 ha i obszary wiejskie - 21 440 ha).

Rys.1. Położenie Powiatu i Gminy Police

Źródło: www.Komenda.Powiatowa.Policji.Police

Police zwane „gminą zieloną”, są miejscem cenionym za walory geograficzno-przyrodnicze, na które składa się wiele obszarów chronionych. Południową część gminy zajmuje Puszcza Wkrzańska licząca blisko 800 km² powierzchni, wyjątkowe są również drzewostany porastające Wzgórza Warszawskie. Najbardziej jednak znana jest z leżącego na jej obszarze

Zalewu Szczecińskiego oraz malowniczo położonego na skraju Puszczy Wkrzańskiej jeziora Świdwie. Niskie zabudowy miejskie i urokliwe wiejskie miejscowości, w tym w bezpośrednim kontakcie z wodą, przyciągają okolicznych mieszkańców i turystów, zwłaszcza w okresie letnim.

Od północy gmina Police graniczy z gminą Nowe Warpno, od południa - ze Szczecinem i Dobrą Szczecińską, od wschodu - z gminą Goleniów, którą oddziela od Polic rzeka Odra. Od zachodu sąsiadami gminy są Niemcy z powiatu Uecker-Randow, położonego na terenie kraju związkowego Mecklemburgia Pomorze Przednie.

Police są gminą miejsko- wiejską, w jej skład wchodzi miasto Police i dwanaście sołectw: Dębostrów, Drogoradz, Niekłończyca, Pilchowo, Przęsocin, Siedlice, Tanowo, Tatynia, Trzebież, Trzeszczyń, Uniemyśl i Wieńkowo. Poniższa mapa przedstawia położenie sołectw i bezpośrednio sąsiadujące gminy: Szczecin, Kołbaskowo, Dobrą Szczecińską, Nowe Warpno.

Rys. 2. Sołectwa Gminy Police

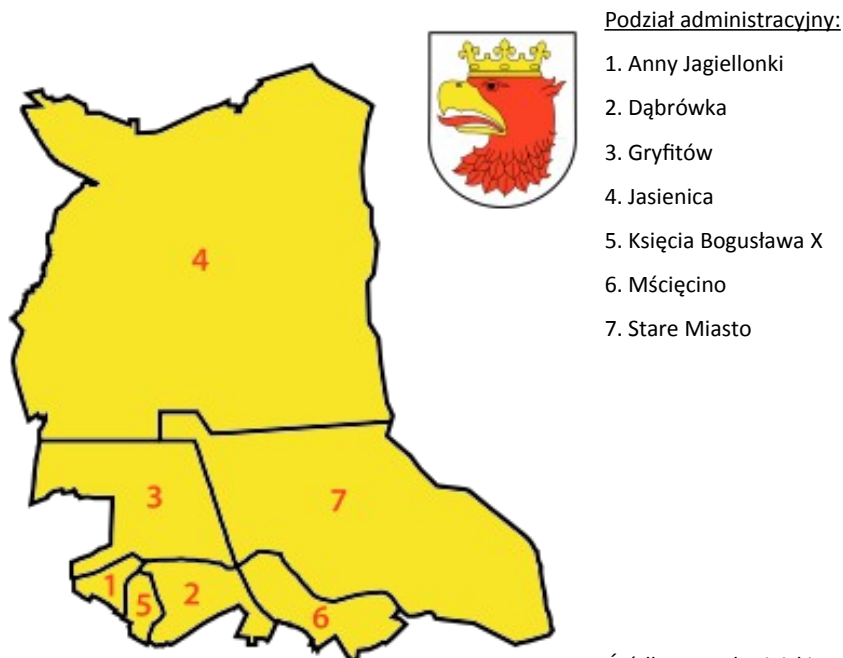

Źródło: Urząd Miejski w Policach

Należy podkreślić, że Gmina Police stanowi znaczący ośrodek przemysłowy, z morskimi portami w Policach i Trzebieży. Przez Police przebiega tor wodny Świnoujście -Szczecin. To prężnie rozwijająca się okolica, rozwinięta przemysłowo i z dużym potencjałem do dalszego rozwoju firm.

Miasto Police podzielone jest administracyjnie na siedem osiedli, będących jednostkami pomocniczymi gminy. Każde z osiedli posiada swoją radę osiedla i zarząd. Do osiedli wliczamy: Stare Miasto, Jasienicę, Nowe Miasto, Dąbrówka, Gryfitów, Księcia Bogusława X i Anny Jagiellonki. Rysunek nr 3 przedstawia mapę z podziałem administracyjnym miasta.

Rys. 3. Podział administracyjny miasta Police.

Źródło: Urząd Miejski w Policach

4.2. Sytuacja demograficzna

Według danych Głównego Urzędu Statystycznego na dzień 31.12.2020r. gmina Police liczyła 41 117 mieszkańców, z czego 50,9% stanowiły kobiety, a 49,1% mężczyźni. Dotąd jedna z największych gmin w województwie zachodniopomorskim pod względem liczebności mieszkańców, w dobie pandemii trudna do oszacowania z powodu braku bieżących danych. Wiadomym jest jednak, że w latach 2002-2020 liczba mieszkańców zmalała o 0,3%. Średni wiek mieszkańców w 2019r. wynosił 41,4 lat i był porównywalny do średniego wieku mieszkańców województwa zachodniopomorskiego oraz średniego wieku mieszkańców całej Polski. Mieszkańcy gminy Police w 2019 r. zawarli 161 małżeństw, co odpowiada 3,9 małżeństwom na 1000 mieszkańców. To znacznie mniej od wartości dla województwa zachodniopomorskiego i wartości dla Polski. W tym samym czasie odnotowano 1,9 rozwodów przypadających na 1000 mieszkańców. 27,8% mieszkańców gminy Police było stanu wolnego, 57,1% żyło w małżeństwie, 6,7% mieszkańców rozwiodło się, a 6,1% to wdowy/wdowcy. Gmina Police ma ujemny przyrost naturalny wynoszący -91. Odpowiada to przyrostowi naturalnemu -2,20 na 1000 mieszkańców. W 2019 roku urodziło się 298 dzieci, w tym 45,3% dziewczynek i 54,7% chłopców. Współczynnik

dynamiki demograficznej w 2019r., czyli stosunek liczby urodzeń do liczby zgonów wynosił 1,17 i był znacznie większy od średniej dla województwa oraz znacznie wyższy od współczynnika dynamiki demograficznej dla całego kraju. W 2019 roku 41,2% zgonów w gminie Police spowodowanych było chorobami układu krążenia, przyczyną 31,8% zgonów w gminie Police były nowotwory, a 7,8% zgonów spowodowanych było chorobami układu oddechowego. Na 1000 osób z gminy Police przypadały 9,42 zgony. To znacznie mniej od wartości średniej dla województwa zachodniopomorskiego oraz znacznie mniej od wartości średniej dla Polski. Należy jednak zaznaczyć, że od 2020r. pandemia Covid-19 wpłynęła na zmiany demograficzne w regionie i w całym kraju, powodując wysoką śmiertelność.

W 2019 roku w ruchu wewnętrznym zarejestrowano 554 zameldowań oraz 561 wymeldowań, w wyniku czego saldo migracji wewnętrznych wyniosło dla gminy Police -7. W tym samym roku zameldowało się 17 obcokrajowców oraz zarejestrowano 9 wymeldowań z powodu wyjazdu za granicę - daje to saldo migracji zagranicznych wynoszące 8.

Ponadto zgodnie z kryterium dotyczącym sytuacji zawodowej w 2019r.: 60,4% mieszkańców gminy Police było w wieku produkcyjnym, 17,8% w wieku przedprodukcyjnym, a 21,8% mieszkańców w wieku poprodukcyjnym. Stan ten utrzymuje się na przełomie lat w podobnym stopniu.

Jak wynika z przedstawionych danych demografia regionu jest istotnym zagadnieniem, wymaga głębokiej analizy, stosownej polityki prorodzinnej i podjęcia działań, zapewniających rozwój regionu i utrzymanie stabilizacji, a nawet wzrostu demograficznego.

5. Zadania gminy

Gmina stanowi najważniejszy i podstawowy element systemu pomocowego. Profilaktyka, diagnoza i wszechstronna pomoc rodzinie w kryzysie to zadania priorytetowe. W sytuacji czasowego umieszczenia dziecka poza rodziną konieczne jest niezwłoczne stworzenie warunków do jak najszybszego umożliwienia powrotu dziecka do rodziców.

Zgodnie z ustawą o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej **do zadań własnych gminy** należy:

- 1) opracowanie i realizacja 3-letnich gminnych programów wspierania rodziny;
- 2) tworzenie możliwości podnoszenia kwalifikacji przez asystentów rodziny;

- 3) tworzenie oraz rozwój systemu opieki nad dzieckiem, w tym placówek wsparcia dziennego, oraz praca z rodziną przeżywającą trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych przez:
  - a) zapewnienie rodzinie przeżywającej trudności wsparcia i pomocy asystenta rodziny oraz dostępu do specjalistycznego poradnictwa,
  - b) organizowanie szkoleń i tworzenie warunków do działania rodzin wspierających,
  - c) prowadzenie placówek wsparcia dziennego oraz zapewnienie w nich miejsc dla dzieci;
- 4) finansowanie:
  - a) podnoszenia kwalifikacji przez asystentów rodziny,
  - b) kosztów związanych z udzielaniem pomocy, ponoszonych przez rodziny wspierające w zakresie prowadzenia gospodarstwa domowego;
- 5) współfinansowanie pobytu dziecka w rodzinie zastępczej, rodzinnym domu dziecka, placówce opiekuńczo- wychowawczej, regionalnej placówce opiekuńczo- terapeutycznej lub interwencyjnym ośrodku preadopcyjnym;
- 6) sporządzanie sprawozdań rzeczowo-finansowych z zakresu wspierania rodziny oraz przekazywanie ich właściwemu wojewodzie w wersji elektronicznej, z zastosowaniem systemu teleinformatycznego,
- 7) prowadzenie monitoringu sytuacji dziecka z rodziny zagrożonej kryzysem lub przeżywającej trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo- wychowawczej, zamieszkałego na terenie gminy.

Oprócz niniejszych zadań gmina realizuje **zadania zlecone** z zakresu administracji rządowej wynikające z rządowych programów z zakresu wspierania rodziny, zgodnie z wytycznymi przekazywanymi przez wojewodę (art. 177 ustawy).

Aby sprostać tym zadaniom niezbędna jest ścisła współpraca pomiędzy instytucjami i podmiotami, a także wypracowanie sprawnego i efektywnego systemu działań wpływających na poprawę sytuacji dziecka i rodziny.

6. Zadania instytucji wsparcia rodziny na poziomie gminy

Diagnozowanie, zarówno problemów z jakimi borykają się rodziny w gminie Police, jak i posiadanych zasobów pozwala na wskazanie form pomocy dla rodzin znajdujących się w sytuacjach zagrożenia i kryzysu. Znajomość posiadanego potencjału oraz rodzaju i dostępności usług daje możliwość formułowania celów i zadań stanowiących spójny system działania na rzecz rodzin przeżywających trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych. Udzielana pomoc powinna mieć charakter okresowy, a praca z rodzinami biologicznymi ukierunkowana jest na możliwość jak najszybszego powrotu dzieci do rodziny biologicznej.

Wobec rodzin przeżywających trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo – wychowawczych Ośrodek Pomocy Społecznej w Policach podejmuje działania, których celem jest zapewnienie wsparcia i pomocy m.in. poprzez:

- analizę sytuacji rodziny i środowiska rodzinnego oraz przyczyn kryzysu w rodzinie,
- wprowadzenie asystenta rodziny,
- pracę socjalną,
- wspieranie potencjału rodziny,
- rozwijanie umiejętności opiekuńczych i wychowawczych,
- wzmocnienie roli i funkcji rodziny,
- udzielanie wielopłaszczyznowego wsparcia w już zaistniałych sytuacjach kryzysowych,
- podniesienie świadomości w zakresie planowania oraz funkcjonowania rodziny,
- udzielanie pomocy w przewyciężaniu uzależnień,
- przeciwdziałanie marginalizacji i degradacji społecznej rodziny,
- dążenie do jak najszybszego powrotu dziecka do rodziny biologicznej,
- aktywizację społeczną i zawodową,
- wzbogacanie oferty edukacyjnej oraz wspieranie uczniów wymagających pomocy zapobieganie niepowodzeniom i trudnościom,
- zabezpieczenie podstawowych potrzeb bytowych członków rodziny,
- powoływanie i prowadzenie zespołów ds. rodziny,
- koordynowanie wszystkich działań instytucji samorządowych i organizacji pozarządowych mogących służyć pomocą rodzinom.

Zaplanowane działania mają na celu przywrócenie rodzinie zdolności do prawidłowego wypełniania podstawowych jej funkcji. Wsparcie może być prowadzone w formie pracy z rodziną m.in. poprzez wprowadzenie asystenta rodziny, poradnictwo specjalistyczne, pracę socjalną oraz pomoc w opiece i wychowywaniu dziecka poprzez placówki wsparcia dziennego, czy rodziny wspierające.

6.1. Asystent rodziny

Rolą asystenta rodziny jest podejmowanie konstruktywnych działań w pracy z rodziną za pomocą wszelkich dostępnych środków, przy wykorzystaniu zasobów własnych i instytucji. Największy sukces asystent może osiągnąć poprzez nawiązanie pozytywnych relacji z członkami rodziny, bo tylko wtedy zdobędzie zaufanie potencjalnego klienta, będzie w stanie wpłynąć na zmianę w postrzeganiu wszelkich trudności i wyzwolić potencjał do działania. Asystent rodziny prowadzi pracę z rodziną w miejscu jej zamieszkania lub w miejscu wskazanym przez rodzinę. To niezmiernie ważne, gdyż współpraca odbywa się w środowisku naturalnym danej społeczności, co pozwala na szybsze rozpoznanie problemu i postawienie właściwej diagnozy.

Celem pracy asystenta jest dążenie do osiągnięcia przez rodzinę podstawowego poziomu stabilizacji życiowej, która umożliwi jej prawidłowe wychowywanie dzieci. Priorytetowe zadanie natomiast stanowi zażegnanie kryzysu w rodzinie i niedopuszczenie do czasowego umieszczenia dzieci w pieczy zastępczej lub umożliwienie jak najszybszego powrotu dziecka do rodziców.

Współpraca asystenta z rodziną jest długofalowa. Czas jest tu czynnikiem sprzyjającym i pozwala na wnikliwe rozeznanie środowiska i jego problemów.

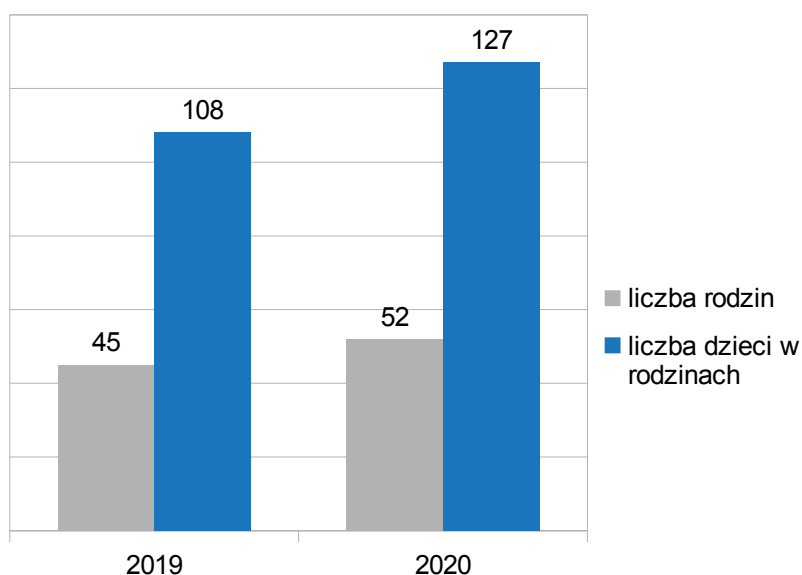
Zadania asystenta rodziny określone są w art. 15 ust. 1 ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej, do których w szczególności należą:

- opracowanie i realizacja określonego planu pracy z rodziną we współpracy z członkami rodziny i w konsultacji z pracownikiem socjalnym;
- opracowanie we współpracy z członkami rodziny i koordynatorem rodzinnej pieczy zastępczej, planu pracy z rodziną, który jest skoordynowany z planem pomocy dziecku umieszczonemu w pieczy zastępczej;
- udzielenie pomocy rodzinom w poprawie ich sytuacji życiowej, w tym w zdobywaniu umiejętności prawidłowego prowadzenia gospodarstwa domowego;
- udzielanie pomocy rodzinom w rozwiązywaniu problemów socjalnych;

- udzielanie pomocy rodzinom w rozwiązywaniu problemów psychologicznych;
- udzielanie pomocy rodzinom w rozwiązywaniu problemów wychowawczych z dziećmi;
- wspieranie aktywności społecznej rodzin;
- motywowanie członków rodzin do podnoszenia kwalifikacji zawodowych;
- udzielanie pomocy w poszukiwaniu, podejmowaniu i utrzymywaniu pracy zarobkowej;
- motywowanie do udziału w zajęciach grupowych dla rodziców, mających na celu kształtowanie prawidłowych wzorców rodzicielskich i umiejętności psychospołecznych;
- udzielanie wsparcia dzieciom, w szczególności poprzez udział w zajęciach psychoedukacyjnych;
- podejmowanie działań interwencyjnych i zaradczych w sytuacji zagrożenia bezpieczeństwa dzieci i rodzin;
- prowadzenie indywidualnych konsultacji wychowawczych dla rodziców i dzieci;
- realizacja zadań określonych w ustawie z dnia 4 listopada 2016r. O wsparciu kobiet w ciąży i „Za życiem”;
- prowadzenie dokumentacji, pracy z rodziną,
- dokonywanie okresowej oceny sytuacji rodziny, nie rzadziej niż co pół roku, i przekazywanie tej oceny kierownikowi Ośrodka Pomocy Społecznej w Policach;
- monitorowanie funkcjonowania rodziny po zakończeniu pracy z rodziną;
- sporządzanie, na wniosek sądu, opinii o rodzinie i jej członkach
- współpraca z jednostkami administracji rządowej i samorządowej, właściwymi organizacjami pozarządowymi oraz innymi podmiotami i osobami specjalizującymi się w działaniach na rzecz dziecka i rodziny;
- współpraca z zespołem interdyscyplinarnym lub grupą roboczą.

Zgodnie z ustawą asystent rodziny może prowadzić pracę z maksymalnie 15 rodzinami. Liczba rodzin będąca pod opieką asystenta rodziny winna być uzależniona od trudności wykonywanych zadań oraz kwalifikacji i doświadczenia zawodowego asystenta rodziny. Po zrealizowaniu planu pracy i zakończeniu pracy z rodziną, asystent rodziny przez 6 miesięcy monitoruje funkcjonowanie środowiska, nie rzadziej niż 1 raz w miesiącu. Monitoring jest formą subtelnej asysty rodzinie w usamodzielnianiu i zapewnieniem wsparcia w razie pojawiających się trudności, czy wyzwań w nowych sytuacjach życiowych.

Wykres nr 1. Rodziny i dzieci objęte pomocą asystenta rodziny

Źródło:, OPS Police

Ośrodek Pomocy Społecznej w Policach zatrudnia obecnie 4 asystentów rodziny. W roku 2019 zatrudnionych było także 4 asystentów, którzy objęli wsparciem łącznie 45 rodzin, ze 108 dziećmi. W roku 2020 przy zatrudnionych 3 asystentach objętych pomocą zostały 52, w których było 127 dzieci.

Asystent rodziny wykonując swoje obowiązki współpracuje z różnymi instytucjami gminnymi i powiatowymi działającymi na rzecz dziecka i rodziny np.: szkołami, przedszkolami, świetlicami środowiskowymi, Zespołami Interdyscyplinarnymi, grupami roboczymi, Zespołem Kuratorskiej Służby Sądowej ds. Rodzinnych w Szczecinie, Gminną Komisją Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Policach, Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie w Policach, Poradnią Psychologiczno-Pedagogiczną w Policach, Powiatowym Zespołem ds. Orzekania o Stopniu Niepełnosprawności oraz z placówkami ochrony zdrowia i organizacjami pozarządowymi.

6.2. Rodzina wspierająca

Kolejnym sposobem wsparcia rodziny problemowej, wymagającej przezwyciężenia kryzysu, jest zapewnienie jej pomocy poprzez rodzinę wspierającą. Zadaniem tejże rodziny jest pomoc w opiece i wychowaniu dziecka, prowadzeniu gospodarstwa domowego czy kształtowaniu i wypełnianiu podstawowych ról społecznych, przy współpracy z asystentem rodziny. Formy takiej współpracy (ale nie wyręczania!), mogą być bardzo różnorodne, uzależnione są od uzgodnień między zainteresowanymi rodzinami i zależą od pomysłowości

i inicjatywy osób bezpośrednio zaangażowanych. Udzielane w tej postaci wsparcie daje możliwość dzielenia się doświadczeniem i pozytywnym przykładem. Rodzina powołana do pełnienia tej funkcji może pochodzić z bezpośredniego otoczenia. Ustanawia ją Burmistrz właściwy ze względu na miejsce zamieszkania rodziny wspieranej po uzyskaniu pozytywnej opinii Kierownika Ośrodka Pomocy Społecznej, wydanej na podstawie przeprowadzonego rodzinnego wywiadu środowiskowego.

Niezmiernie trudno jest pozyskać rodzinę wspierającą. Wynika to z faktu, że na ogół brak jest chętnych do pełnienia takich ról, a rodziny wykazujące zainteresowanie funkcją nie zawsze dają rękojmię bezpieczeństwa dla rodziny, która wymaga pomocy. Podjęcie decyzji o zgodzie na formalną zgodę takiej współpracy wiąże się zatem z ogromną odpowiedzialnością.

Urząd Miejski w Policach i Ośrodek Pomocy Społecznej w Policach podejmować będą działania mające na celu:

- pozyskanie rodzin do pełnienia funkcji rodziny wspierającej,
- promowanie i upowszechnianie wsparcia udzielanego przez rodziny wspierające – kampania informacyjna (plakaty, ulotki, informacja na stronie Urzędu).

Do pozyskania rodzin wspierających zaplanowane działania będą miały charakter ciągły. Rodziny chętne do pełnienia funkcji rodziny wspierającej mogą zgłaszać swoją kandydaturę do Ośrodka Pomocy Społecznej w Policach.

6.3. Grupy wsparcia i grupy samopomocowe

Kolejną formą wspierania rodziny jest **grupa wsparcia**- odpowiednik formalnej bądź nieformalnej pomocy psychologicznej.

W grupach wsparcia najczęściej uczestniczą osoby, które łączą podobne problemy i trudności. Może mieć ona charakter otwarty (gdy w każdym momencie mogą dołączyć do nich nowi członkowie), lub zamknięty (gdy nowi członkowie nie mogą dołączać do spotkań po ich rozpoczęciu). Udział w grupie wsparcia polega na dzieleniu się własnymi doświadczeniami z innymi członkami, słuchaniu, nawiązywaniu kontaktu, dzieleniu się informacjami, udzielaniu wzajemnego wsparcia emocjonalnego. Spotkania grup wsparcia odbywają się zwykle w przyjaznych, przystosowanych do zajęć miejscach, np: poradniach psychologicznych, poradniach rodzinnych, ośrodkach terapii uzależnień, szpitalach psychiatrycznych. W ramach Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie w Policach w roku 2019

funkcjonowała grupa dla dorosłych ofiar przemocy, w której brało udział 17 osób, oraz grupa wsparcia dla dzieci, z 20 uczestnikami.

Grupy samopomocowe są dobrowolnym zgromadzeniem osób, których aktywne działanie skierowane jest na wspólne pokonywanie trudności natury psychicznej bądź socjalnej, dotyczących ich samych bądź najbliższego otoczenia. Uzyskiwanie wsparcia, poprzez uczestniczenie w różnego rodzaju grupach samopomocowych, wpływa korzystnie na wzrost samooceny, poczucie przynależności, akceptacji, a przez to na wzrost poczucia własnej wartości. Samopomoc to przede wszystkim proces dzielenia się podobnymi doświadczeniami, sytuacjami czy problemami. Inicjatywy samopomocowe są podejmowane dla ich uczestników i kierowane przez nich. Spotkania mają charakter dobrowolny i ciągły. Głównym celem tychże grup jest dostarczanie wsparcia emocjonalnego i praktycznej pomocy oraz wymiana informacji.

W dobie transformacji i przeciwności związanych z globalną pandemią niektóre samopomocowe grupy wsparcia działają również jako internetowe fora wsparcia. Istnieje możliwość uczestniczenia w zajęciach w trybie on-line, poprzez media społecznościowe.

6.4. Placówki wsparcia dziennego

Na terenie Gminy Police funkcjonują 2 placówki wsparcia dziennego prowadzone przez Towarzystwo Przyjaciół Dzieci. Zajęcia są skierowane do rodzin, które mają trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych i wymagają pomocy w zakresie: organizowania dzieciom czasu wolnego, pokonywania trudności szkolnych, wyrównywania deficytów, organizowania czasu wolnego, wzmacniania poczucia własnej wartości, nabywania umiejętności społecznych oraz nawiązywania prawidłowych relacji interpersonalnych.

Celem działalności placówek wsparcia dziennego jest przede wszystkim wspieranie rozwoju dzieci i młodzieży, wyrównywanie deficytów oraz oddziaływanie na środowisko młodego człowieka, w szczególności zagrożone wykluczeniem społecznym, czy demoralizacją.

Środowiskowe Ogniska Wychowawcze Towarzystwa Przyjaciół Dzieci mieszczą się w Policach przy ul. Bankowej 22 i Nadbrzeżnej 43. Obie placówki wsparcia dziennego zapewniają uczęszczającym do niej dzieciom: wsparcie, pomoc w nauce, organizację czasu wolnego, zabawę, zajęcia sportowe oraz ułatwiają rozwój zainteresowań.

Celem placówek jest wspomaganie wychowawczej i socjalizacyjnej funkcji rodziny w integralnym rozwoju dziecka. Z tej formy wsparcia korzysta rocznie 60 dzieci.

6.5. Poradnictwo specjalistyczne

Poradnictwo specjalistyczne jest niezbędne w procesie pomocy osobom i rodzinom, które wymagają profesjonalnego wsparcia w rozwiązywaniu swoich problemów życiowych, bez względu na posiadany dochód. Poradnictwo prawne, psychologiczne i rodzinne jest w podstawowym pakiecie tychże usług, z powodzeniem świadczone od lat w gminie Police.

Poradnictwo prawne realizowane jest przez udzielanie informacji o obowiązujących przepisach z zakresu prawa rodzinnego i opiekuńczego, zabezpieczenia społecznego, ochrony praw lokatorów itp. Poradnictwo psychologiczne dotyczy diagnozowania, profilaktyki i terapii. Poradnictwo rodzinne obejmuje problemy funkcjonowania rodziny, w tym problemy opieki nad osobą niepełnosprawną, a także terapię rodzinną.

Celem realizacji poradnictwa specjalistycznego jest poprawa jakości życia osób zwracających się o pomoc, ich rozwój i optymalizacja prawidłowego funkcjonowania indywidualnego, grupowego, rodzinnego, zawodowego, itp. Istotą porady jest tworzenie warunków do odzyskania lub uzyskania przez człowieka potrzebującego możliwości samodzielnego rozwiązywania problemu, podjęcia właściwych decyzji i ich realizacji, a także unikania w przyszłości działań, które prowadzą do problematycznej sytuacji życiowej.

Mieszkańcy Gminy Police mają zapewniony dostęp do specjalistów, m.in. w: Ośrodku Pomocy Społecznej w Policach, Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie w Policach, Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Policach, Poradni Psychologiczno-Pedagogicznej w Policach, Punkcie Interwencji Kryzysowej w Policach, Gminnym Biurze Przeciwdziałania Narkomanii w Policach, Punktach Nieodpłatnej Pomocy Prawnej w Policach, placówkach wsparcia Towarzystwa Przyjaciół Dzieci, Poradni Rodzinnej Parafii Świętego Kazimierza w Policach, Stowarzyszeniu na Rzecz Harmonii Społecznej.

6.6. Praca socjalna

Praca socjalna to elementarna pomoc świadczona przez Ośrodek Pomocy Społecznej w Policach. Jej zadaniem jest działanie na rzecz poprawy funkcjonowania osób i rodzin w środowisku społecznym. Zapewnienie klientowi wsparcia w dążeniu do pełnienia odpowiednich ról społecznych oraz tworzenie warunków sprzyjających temu celowi jest podstawowym kierunkiem podejmowanych kroków.

Praca socjalna prowadzona jest z osobami lub rodzinami w celu rozwinięcia lub wzmocnienia ich aktywności i samodzielności życiowej oraz ze społecznością lokalną, w celu

nawiązania współpracy i koordynacji działań instytucji i organizacji istotnych dla zaspokojenia potrzeb członków społeczności.

Praca socjalna spełnia szereg istotnych funkcji:

- ratowniczą - jest mechanizmem ratującym rodziny i jednostki w sytuacjach kryzysowych,
- wspierającą - w edukowaniu do samodzielności w rozwiązywaniu własnych problemów,
- profilaktyczną - w zakresie zapobiegania wykluczeniu społecznemu,
- partycypacyjną - budującą lokalne powiązania, koalicje na rzecz rozwiązywania problemów społecznych, angażującą środowiska do współdziałania.

Działalność pracownika socjalnego polega na mobilizacji osób, rodzin, a w razie potrzeby lokalnych środowisk do podejmowania działań na rzecz jednostki. Profesjonalista w tym zawodzie potrafi wydobyć umiejętności do pokonywania trudności i wykorzystać zasoby tkwiące w tych osobach, rodzinach i grupach pozwalające osiągnąć wytyczony cel.

W 2019 r. udzielono pomocy w postaci pracy socjalnej w 234 rodzinach, w tym:

- 162 rodzinom, u których była to pomoc łączona z pomocą materialną,
- 72 rodzinom, którym była to pomoc w postaci wyłącznej pracy socjalnej.

W roku 2020 tej formy pomocy udzielono w 145 rodzinom, w tym:

- 114 rodzinom, u których była to pomoc łączona z pomocą materialną,
- 31 rodzinom, którym była to pomoc w postaci wyłącznej pracy socjalnej.

7. Charakterystyka rodzin objętych wsparciem Ośrodka Pomocy Społecznej w Policach

W roku 2019 ze świadczeń pomocy społecznej skorzystało łącznie 976 rodzin (o liczbie osób w rodzinach 1 724), z czego 175 to rodziny wychowujące dzieci. W roku 2020 ze świadczeń pomocy społecznej skorzystało łącznie 820 rodzin (o liczbie osób w rodzinach 1 361), z czego 131 to rodziny wychowujące dzieci. Analiza danych wskazuje na zmniejszanie się liczby rodzin z dziećmi- beneficjentów pomocy. Tymczasem nieznacznie wzrasta liczba rodzin doświadczających problemów opiekuńczo-wychowawczych. Z doświadczeń pracowników socjalnych i asystentów rodziny wynika, że m.in. transmisja środków finansowych przysługujących w ramach ustawy o pomocy państwa w wychowaniu dzieci, spadek bezrobocia, migracja rodzin przyczynia się do ich anonimizacji. Powyższe skutkuje tym, że służby odpowiedzialne za wspieranie rodziny, często dowiadują się o jej trudnościach w sytuacji

kryzysu, nie mając możliwości podjąć odpowiednio wcześniej działań profilaktycznych na rzecz zniwelowania skutków narastających problemów.

Tabela nr 2. Typy rodzin objętych pomocą społeczną w gminie w latach 2019-2020

wyszczególnienie	2019 r.			2020 r.		
	Liczba rodzin	W tym na wsi	Liczba osób w rodzinie	Liczba rodzin	W tym na wsi	Liczba osób w rodzinie
rodziny ogółem	976	203	1724	820	163	1361
o liczbie osób						
1	643	128	643	574	117	574
2	132	31	264	110	21	220
3	81	22	243	53	10	159
4	64	11	256	42	6	168
5	34	8	170	18	5	90
6 i więcej	22	3	148	23	4	150
w tym rodziny z dziećmi ogółem	175	32	658	131	23	517
o liczbie dzieci						
1	61	16	155	38	9	97
2	63	10	222	51	6	185
3	27	3	131	19	4	91
4	17	2	96	17	2	99
5	3	0	19	3	1	18
6	3	1	25	2	1	17
7 i więcej	1	0	10	1	0	10
rodziny niepełne ogółem	103	11	327	86	9	289
o liczbie dzieci						
1	40	5	89	29	4	65
2	42	6	137	30	3	96
3	14	0	65	16	0	68
4 i więcej	7	0	36	11	2	60
rodziny emerytów i rencistów ogółem	322	67	436	281	48	356
o liczbie osób						
1	236	43	236	221	38	221
2	64	17	128	50	7	100
3	17	6	51	8	3	24
4 i więcej	5	1	21	2	0	11

Źródło: POMOST, OPS Police

W roku 2019 ogółem wypłacono 50.117 świadczeń rodzinnych i opiekuńczych na łączną kwotę 11.634.817 zł. Natomiast w roku 2020 ogółem wypłacono 43.966 świadczeń rodzinnych

i świadczeń opiekuńczych na łączną kwotę 12.743.403,95 zł. W związku z powyższym można stwierdzić, że poprawa sytuacji finansowej rodzin z dziećmi, dotychczas korzystających ze wsparcia finansowego nie rozwiązuje kryzysów i problemów, z jakimi te rodziny się borykają. Dlatego niezbędna jest długofalowa praca socjalna i wspieranie rodziny na rzecz poprawy kompetencji rodzicielskich i życiowych klientów. Niezbędne jest również niezwłoczne sygnalizowanie różnych instytucji o sytuacji rodzin oraz czujność osób z otoczenia na niepokojące sytuacje.

Tabela nr 3. Rodziny/osoby korzystające z pomocy w latach 2019-2020 ze względu na losowość

Występująca w rodzinie losowość – powód przyznania pomocy	2019			2020		
	Liczba rodzin ogółem	W tym na wsi	Liczba osób w rodzinach	Liczba rodzin ogółem	W tym na wsi	Liczba osób w rodzinach
Ubóstwo	456	98	750	399	88	607
Sieroctwo	0	0	0	0	0	0
Bezdomność	127	4	134	109	6	112
Potrzeba ochrony macierzyństwa	57	13	276	29	7	156
W tym wielodzietności	39	8	218	24	6	143
Bezrobocie	221	43	451	164	43	315
Niepełnosprawność	380	92	569	301	69	427
Długotrwała choroba	518	118	686	478	99	601
Bezradność w sprawach opiekuńczo-wychowawczych oraz prowadzeniu gospodarstwa domowego	114	15	366	79	10	263
W tym rodziny: niepełne	84	10	246	57	5	175
wielodzietne	16	0	86	11	1	58
Przemoc w rodzinie	4	0	10	1	0	2
Alkoholizm	54	14	75	36	10	46
Narkomania	2	1	7	0	0	0
Trudności w przystosowaniu do życia po zwolnieniu z zakładu karnego	10	2	13	10	2	10
Zdarzenia losowe	0	0	0	1	1	2
Sytuacja kryzysowa	3	0	4	3	1	5

Źródło: OPS w Policach

Rodziny objęte pomocą OPS w Policach najczęściej borykały się z ubóstwem, długotrwałą chorobą, niepełnosprawnością, dość często również z bezradnością w sprawach opiekuńczo-wychowawczych i prowadzeniu gospodarstwa domowego. W 2020 roku w porównaniu z 2019 zmniejszyła się liczba rodzin, którym udzielono wsparcia z ostatnio przytoczonego powodu. Wskazane wyżej dane dotyczą osób, które korzystały z pomocy finansowej, a więc nie są pełnym odzwierciedleniem tychże problemów i nie korelują z wyłączną pracą socjalną. Może to mieć związek z polityką państwa, która przez udzielanie obligatoryjnych wysokich świadczeń finansowych na rzecz rodziny zniekształca pełny obraz tych problemów.

Przemoc w rodzinie - Procedura „Niebieskiej karty”

Przemoc w rodzinie jest istotnym problemem społecznym. Nie ma znaczenia wiek, rodzaj wykształcenia, pozycja społeczna czy wykonywany zawód w odniesieniu do osoby stosującej przemoc, czy doznającej przemocy. Do przemocy dochodzi w wyniku współwystępowania i interakcji różnych czynników społecznych, kulturowych i psychologicznych. Możemy mówić o elementach ryzyka, które zwiększają prawdopodobieństwo pojawienia się przemocy w rodzinie, ale nie możemy stwierdzić, że są przyczyną zjawiska. Należą do nich m. in.: normy społeczne i kulturowe, środowisko społeczne i warunki życia, uzależnienia oraz osobowość sprawcy i ofiary przemocy. Ofiarami przemocy są niejednokrotnie osoby słabe fizycznie, psychicznie, o niskim poczuciu własnej wartości, zależne od sprawcy. Na ogół są to kobiety i dzieci, rzadziej osoby niepełnosprawne, starsze i chore.

Podstawowym dokumentem regulującym kwestie przemocy w rodzinie w ujęciu prawnym jest Ustawa z dnia 29 lipca 2005 roku o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (tj. Dz. U z 2021 r., poz. 1249). Na podstawie ww. ustawy zostało wydane rozporządzenie regulujące kwestie procedury „Niebieskiej Karty” oraz obowiązek wydania bezpłatnego zaświadczenia lekarskiego o obrażeniach dla osób doświadczających przemocy w rodzinie.

Na podjęcie interwencji w środowisku z wykorzystaniem tej procedury nie jest potrzebna zgoda osoby dotkniętej przemocą w rodzinie. Procedurę może wszcząć policja, przedstawiciele jednostek organizacyjnych pomocy społecznej, gminnych komisji rozwiązywania problemów alkoholowych, oświaty i ochrony zdrowia na podstawie specjalnie do tego celu opracowanych formularzy zwanych potocznie „Niebieską kartą”.

Tabela nr 4. Procedura „Niebieskiej Karty” w latach 2019-2020

	Liczba założonych Niebieskich Kart	Liczba procedur NK kontynuowanych z poprzednich lat	Liczba odbytych Grup Roboczych	Liczba rodzin objętych procedurą
2019	87	68	522	170
2020	109	48	439	157

Źródło: OPS w Policach

Przemoc domowa niesie ze sobą poważne konsekwencje zdrowotne dla osób nią dotkniętych. Komenda Powiatowa Policji w Policach w 2020 roku w związku z założoną Procedurą „Niebieskie Karty” objęła monitoringiem 103 rodziny. Do Sądu skierowano 232 wnioski w postępowaniu opiekuńczo-wychowawczym dotyczącym rodzin z Gminy Police. W sytuacji zagrożenia dobra dziecka Policja interweniowała 35 razy.

Ustawa „Za życiem”

Z dniem 1 stycznia 2017 r. weszła w życie Ustawa o wsparciu kobiet w ciąży i rodziny „Za życiem”, w ramach której rodzinom przysługuje wsparcie asystenta rodziny i jednorazowe świadczenie pieniężne w wysokości 4 000,00 zł. W latach 2019-2020 do Ośrodka Pomocy Społecznej w Policach wpłynęło łącznie 8 wniosków na łączną kwotę 32.000.00 zł.

„Świadczenie wychowawcze 500+”

Na mocy ustawy od 1 kwietnia 2016 roku wypłacane są świadczenia wychowawcze (tzw. Program 500+), których celem jest zapewnienie środków na częściowe pokrycie kosztów związanych z zaspokojeniem potrzeb życiowych oraz wychowaniem dziecka w rodzinie.

Ośrodek Pomocy Społecznej w Policach w roku 2019 wypłacił świadczenie wychowawcze dla 4 285 rodzin na kwotę 27.969.543 zł, natomiast w 2020 roku 79 076 rodzinom na łączną kwotę 39.108.694,75 zł.

„Dobry Start”

Dobry start” – to nowy program rządowy, w ramach którego na każde uczące się dziecko do 20 roku życia (niepełnosprawne do 24 r.ż.) rodzice, bez względu na dochód, otrzymują 300 zł w formie jednorazowego wsparcia na rozpoczęcie roku szkolnego. Program „Dobry Start” to nie tylko inwestycja państwa w edukację dzieci i młodzieży, ale również kolejny etap kompleksowej i długofalowej rządowej polityki rodzinnej. W roku 2019 świadczenie to zostało

wypłacone 3 284 rodzinom na kwotę 1.345.200 zł., a w roku 2020 z Programu skorzystały 3 226 rodziny, na łączną kwotę 1.329.750 zł.

8. **Partycypacja w kosztach utrzymania dzieci z Gminy Police umieszczonych w pieczy zastępczej.**

Zgodnie ustawą, za dziecko umieszczone w rodzinie zastępczej albo rodzinnym domu dziecka, w placówce opiekuńczo-wychowawczej, regionalnej placówce opiekuńczo-terapeutycznej albo interwencyjnym ośrodku preadopcyjnym, gmina właściwa ze względu na miejsce zamieszkania dziecka w pieczy zastępczej, ponosi wydatki w wysokości :

- 1) 10% wydatków na opiekę i wychowanie dziecka – w pierwszym roku pobytu dziecka w pieczy zastępczej,
- 2) 30% wydatków na opiekę i wychowanie dziecka – w drugim roku pobytu dziecka w pieczy zastępczej,
- 3) 50% wydatków na opiekę i wychowanie dziecka – w trzecim i następnych latach pobytu dziecka w pieczy zastępczej.

Tabela nr 5. Wysokość środków wydatkowanych z budżetu gminy na współfinansowanie pobytu dzieci w pieczy zastępczej w latach 2019-2020

rok	Pogotowia rodzinne rodzinne domy dziecka		Placówki opiekuńczo- wychowawcze		Rodziny zastępcze spokrewnione i niezawodowe	
	Ilość dzieci	kwota	Ilość dzieci	kwota	Ilość dzieci	kwota
2019	20	34.172,70	18	323.478,56	69	322.722,70
2020	15	27.679,48	15	278.294,32	74	364.810,64

Źródło: OPS w Policach

Znaczny wzrost kosztów poniesionych przez Gminę Police na współfinansowanie pobytu dzieci umieszczonych w pieczy wynika z faktu, że od dnia 1 czerwca 2018r. zmianie uległa wysokość świadczeń przysługujących rodzinom zastępczych, zgodnie z Obwieszczeniem Ministra Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej z dnia 23 marca 2018r. (Monitor Polski poz. 326). Ponadto coraz większa liczba dzieci w pieczy zastępczej przebywa powyżej dwóch lat, co wiąże się ze współfinansowaniem opieki i wychowania każdego z dzieci ze strony gminy na poziomie 50%.

W roku 2019 w rodzinach zastępczych spokrewnionych oraz rodzinach zastępczych niezawodowych przebywało łącznie 69 dzieci, z których 52 powyżej dwóch lat. W rodzinach zawodowych przebywało 20 dzieci, z których 12 powyżej dwóch lat. Średni miesięczny koszt współfinansowania pobytu dzieci w rodzinach zastępczych ponoszony przez Gminę Police

wyniósł 26.893.56 zł. W placówkach opiekuńczo-wychowawczych przebywało 17 dzieci, z których 12 powyżej dwóch lat.

Na koniec roku 2020 w rodzinach zastępczych spokrewnionych oraz rodzinach zastępczych niezawodowych przebywało łącznie 74 dzieci, z których 56 powyżej dwóch lat. W rodzinach zastępczych zawodowych przebywało 15 dzieci, z których 10 powyżej dwóch lat. Średni miesięczny koszt współfinansowania pobytu dzieci w rodzinach zastępczych ponoszony przez Gminę Police wyniósł 30.400.89 zł. W placówkach opiekuńczo-wychowawczych przebywało 15 dzieci, z których 9 powyżej dwóch lat.

Z analizy wyżej wymienionych danych jednoznacznie wynika, że wszelkie działania wspierające w utrzymaniu pełnej rodziny są ważne ze względów zarówno społecznych, jak i ekonomicznych. Pozwoli to na obniżenie kosztów związanych z pobytem dziecka w rodzinnej lub instytucjonalnej pieczy zastępczej.

9. Analiza SWOT

Opracowana diagnoza, a także potrzeby i oczekiwania zgłaszane przez osoby działające w obszarze wsparcia rodziny umożliwiły sporządzenie analizy SWOT, która określa mocne i słabe strony, a także szanse i zagrożenia systemu wsparcia rodziny w Gminie Police.

MOCNE STRONY	SŁABE STRONY
<ul style="list-style-type: none"> -obowiązujące strategie, programy i akty prawne dla Gminy Police, -położenie gminy, -dobrze funkcjonujący OPS w Policach, -program 500 +, -partnerstwa lokalne, -współpraca instytucji działających na rzecz rodziny, -duża dostępność instytucji pomocowych, -działalność Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, -działalność Interdyscyplinarnego Zespołu do Spraw Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie, -działalność Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie, -działalność Poradni Psychologiczno –Pedagogicznej, -wykształcona i doświadczona kadra pomocy społecznej i oświaty, działająca na rzecz dzieci i rodziny, -dostęp do poradnictwa specjalistycznego, -istnienie placówek wsparcia dziennego, -doświadczenie w realizacji programów i projek- 	<ul style="list-style-type: none"> - brak sprawnego systemu informacji i komunikacji pomiędzy instytucjami działającymi na rzecz dziecka i rodziny -niewystarczająca współpraca instytucji w zakresie wsparcia rodziny, -niski poziom wykształcenia osób korzystających z pomocy społecznej, -niskie kwalifikacje osób w wieku aktywności zawodowej, -niski poziom aktywności zawodowej klientów OPS, -niski poziom świadomego rodzicielstwa, -niedostateczne środki finansowe rodzin na zagospodarowanie czasu wolnego dzieci i młodzieży, -brak rodzin wspierających, -niedostateczna wiedza mieszkańców gminy na temat form wsparcia i instytucji działających na rzecz pomocy dziecku i rodzinie, -niski poziom aktywności klientów pomocy społecznej w zakresie wykorzystania własnych zasobów i możliwości w przewyżczeniu sytuacji kryzysowej,

<p>tów skierowanych do rodzin i osób zagrożonych wykluczeniem,</p> <ul style="list-style-type: none"> -umiejętność i doświadczenie w zakresie pozyskiwania środków z funduszy strukturalnych UE -bogata oferta profilaktyczno - edukacyjna placówek oświatowych działających na terenie Gminy Police, -szeroka oferta zajęć pozalekcyjnych oferowanych przez szkołę, -działalność lokalnych stowarzyszeń i organizacji pozarządowych, -rozwój wolontariatu, -oferta programowa OSiR i MOK skierowana do dzieci i młodzieży, -rozbudowane zaplecze sportowe, -działające na terenie Gminy Rady Osiedli i Rady Sołectkie oraz świetlice środowiskowe i kluby młodzieżowe, -możliwość korzystania mieszkańców Gminy Police z Karty Dużej Rodziny i Szczecińskiej Karty Rodzinnej, -dobra sytuacja na rynku pracy, 	<ul style="list-style-type: none"> -niska motywacja do podjęcia działań zmierzających do zmiany i poprawy sytuacji u osób wymagających wsparcia, -przerzucenie całkowitej odpowiedzialności za wychowanie dziecka na szkołę i/lub inne instytucje, -wyuczona bezradność i roszczeniowość, -brak nowych lokali mieszkalnych, mała liczba mieszkań socjalnych i brak gminnych mieszkań chronionych, -bierna postawa rodziców wobec problemów występujących w rodzinie, -utrudniony dojazd do kilku miejscowości na terenie Gminy Police (Zalesie, Tatynia, Witorza, Wieńkowo), -ograniczony dostęp do specjalistycznej opieki zdrowotnej, -zjawisko alkoholizmu, -wzrost ilości zachowań ryzykownych wśród dzieci i młodzieży, -występujące patologie społeczne, -rynek pracy nieprzystosowany dla potrzeb samotnych matek,
<p>SZANSE</p>	<p>ZAGROŻENIA</p>
<ul style="list-style-type: none"> -rozwój innowacyjnych metod wsparcia rodziny w pracy asystenta rodziny oraz pracownika socjalnego – wprowadzanie środowiskowego modelu pracy socjalnej, udział w projektach UE, -ustawiczne szkolenia osób pracujących na rzecz rodziny, -prospołeczna polityka państwa, -grupy wsparcia działające na terenie gminy, -wykorzystanie potencjału i zasobów organizacji pozarządowych, -możliwość pozyskiwania środków finansowych z konkursów ogłaszanych przez MRPiPS, konkursów w ramach programu wspierania jednostek samorządu terytorialnego w budowaniu lokalnego systemu opieki nad dzieckiem i rodziną oraz środków z funduszy europejskich, -skuteczna i trafna diagnoza problemów dotykających rodziny oraz analiza dynamiki rozwoju pojawiających się problemów społecznych, -rozwój wolontariatu, -wzrost zaangażowania społeczności lokalnej w działania na rzecz dziecka i rodziny, -promocja działalności rodzin wspierających, 	<ul style="list-style-type: none"> -dalsze utrwalanie się zjawisk negatywnych w sferze społecznej, -ubożenie społeczeństwa, -rozszerzenie kręgów ubóstwa, -zanik więzi i tradycji rodzinnych, rozpad rodziny, -zaniedbanie emocjonalne dziecka, -upadek autorytetów, -brak czasu rodziców dla dzieci, -zmiana funkcji pełnionych przez rodzinę, -niski poziom wiedzy na temat świadomego rodzicielstwa, -zaniedbywanie obowiązków opiekuńczo-wychowawczych przez rodziców, -społeczne przyzwolenie na nadużywanie alkoholu (głównie na wsiach), -brak wystarczającej wiedzy nt. nowych uzależnień i cyberprzemocy, -uzależnienie świadczeniobiorców OPS w Policach od otrzymywanej pomocy, -zjawisko „dziedziczenia biedy”, -wzrost kosztów utrzymania rodziny, -przerzucenie całkowitej odpowiedzialności za wychowanie dziecka na szkołę i/lub inne instytucje, -przerzucanie odpowiedzialności za losy rodziny na instytucje, -brak świadomości na temat groźących dziecku niebezpieczeństw, -brak zainteresowania rodziców sposobem spędzania czasu wolnego przez dziecko, -rosnąca ilość dzieci i młodzieży używających środków psychoaktywnych,

	-wzrost agresji wśród dzieci i młodzieży, -przemoc, -obniżanie się aspiracji życiowych, -pogłębiające się podziały społeczne, rozpad więzi wspólnotowych, -wypalenie zawodowe pracowników socjalnych i asystentów rodziny,
--	--

10. Zasoby instytucjonalne

Na terenie Gminy Police w budowę lokalnego systemu opieki nad dzieckiem i rodziną zaangażowane są instytucje o zasięgu gminnym i powiatowym:

Lp.	Nazwa	Adres
1.	Urząd Miejski w Policach	Police, ul. Batorego 3
2.	Ośrodek Pomocy Społecznej w Policach	Police, ul. Siedlecka 2a
3.	Interdyscyplinarny Zespół do Spraw Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie	Police, ul. Siedlecka 2a
4.	Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych), w tym: Gminne Biuro Przeciwdziałania Narkomanii, Punkt Interwencji Kryzysowej w Policach, Koordynator ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie.	Police, ul. Siedlecka 2a, pokój 435 Police, ul. Piaskowa 97, Police, ul. Piaskowa 97 Police, ul. Siedlecka 2a, pokój 435
5.	Miejski Ośrodek Kultury	Police, ul. Siedlecka 1a
6.	Ośrodek Sportu i Rekreacji	Police, ul. Siedlecka 2b
7.	Straż Miejska	Police, ul. Tanowska 8
8.	Biblioteka im. Marii Skłodowskiej – Curie	Police, ul. Wojska Polskiego 15
9.	Gminne placówki oświatowe	teren gminy Police
10.	Towarzystwo Przyjaciół Dzieci Zachodniopomorski Oddział Regionalny w Szczecinie	Police, ul. Bankowa 22
11.	Środowiskowe Ognisko Wychowawcze Towarzystwa Przyjaciół Dzieci w Policach	Police, ul. Nadbrzeżna 43
12.	Dom dla Samotnych Matek z Dziećmi „MONAR-MARKOT”	Police, ul. Kosynierów Gdyńskich 25
13.	Środowiskowy Dom Samopomocy	Police, ul. Korczaka 55
14.	Służba zdrowia	teren gminy Police
15.	Rady osiedlowe	teren gminy Police
16.	Rady sołeckie	teren gminy Police

17.	Świetlice środowiskowe	teren gminy Police
18.	Kluby młodzieżowe	teren gminy Police
19.	Kościoty i związki wyznaniowe	teren gminy Police
20.	Lokalne stowarzyszenia	teren gminy Police
21.	Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie Dział Poradnictwa i Interwencji Kryzysowej	Police, ul. Szkolna 2
22.	Komenda Powiatowa Policji	Police, ul. Kasprowicza 3
23.	Powiatowy Urząd Pracy	Police, ul. Kościuszki 5
24.	Poradnia Psychologiczno – Pedagogiczna	Police, ul. Korczaka 27
25.	Dom Dziecka, w tym: - Poradnia Rodzinna	Police ul. Kresowa 26
26.	Dom Dziecka, w tym: - Grupa interwencyjna	Tanowo ul. Szczecińska 2
27.	Specjalny Ośrodek Szkolno - Wychowawczy	Tanowo ul. Leśna 91
28.	Specjalny Ośrodek Szkolno - Wychowawczy nr 1 dla Dzieci Niepełnosprawnych Ruchowo im. Marii Grzegorzewskiej	Police ul. Korczaka 53
29.	Młodzieżowy Ośrodek Wychowawczy	Trzebież ul. WOP 10
30.	Zespół Szkół im. Ignacego Łukasiewicza w Policach	Police ul. Siedlecka 6
31.	Polskie Stowarzyszenie na Rzecz Osób z Upośledzeniem Umysłowym Koło Terenowe w Policach Warsztat Terapii zajęciowej	Police ul. Korczaka 55
32.	Stowarzyszenie Hospicjum Królowej Apostołów	Police, ul. Grunwaldzka 13

Poniższe tabele porządkują zasoby instytucjonalne funkcjonujące na terenie Gminy Police.

Placówki Wsparcia Dziennego

Lp.	Nazwa	Adres
1.	Środowiskowe Ognisko Wychowawcze Towarzystwa Przyjaciół Dzieci Zachodniopomorski Oddział Regionalny z siedzibą w Szczecinie	Police ul. Bankowa 22
2.	Środowiskowe Ognisko Wychowawcze Towarzystwa Przyjaciół Dzieci Zachodniopomorski Oddział Regionalny z siedzibą w Szczecinie	Police ul. Nadbrzeżna 43

Świetlice środowiskowe i Kluby Młodzieżowe

Lp.	Nazwa	Adres
1.	Świetlica środowiskowa Rady Osiedla Nr 1	Police

		ul. Nadbrzeźna 43a/4
2.	Świetlica środowiskowa Rady Osiedla Nr 2	Police ul. M. Konopnickiej 2
3.	Świetlica środowiskowa Rady Osiedla Nr 3	Police ul. Owocowa 4
4.	Świetlica środowiskowa Rady Osiedla Nr 4	Police ul. Piaskowa 47a
5.	Świetlica środowiskowa Rady Osiedla Nr 5	Police, ul. Wróblewskiego 11/2
6.	Świetlica środowiskowa Rady Osiedla Nr 6	Police, ul. Bankowa 6a/2
7.	Świetlica środowiskowa Rady Osiedla Nr 7	Police ul. Rowckiego 40
8.	Świetlica środowiskowa	Szkoła Podstawowa w Tanowie
9.	Świetlica środowiskowa	Szkoła Podstawowa w Trzebieży
10.	Świetlica środowiskowa	Szkoła Podstawowa w Niekłończycy Niekłończyca 34
11.	Świetlica środowiskowa w Dębostrowie	Dębostrów 30
12.	Świetlica środowiskowa w Uniemyślu	Uniemyśl 3
13.	Świetlica środowiskowa w Pilchowie	Pilchowo, ul. Spacerowa 13a
14.	Świetlica środowiskowa w Tatyni	Tatynia 38
15.	Świetlica środowiskowa w Drogoradzu	Drogoradz 54
16.	Świetlica środowiskowa w Trzuszczynie	Trzuszczyn ul. Kościuszki 34a
17.	Klub Młodzieżowy w Przęsocinie	Przęsocin Centralna 20
18.	Klub Młodzieżowy przy Radzie Osiedla Nr 2	Police ul. M. Konopnickiej 2
19.	Klub Młodzieżowy przy Radzie Osiedla Nr 3	Police ul. Owocowa 4
20.	Klub Młodzieżowy przy Radzie osiedla nr 4	Police ul. Piaskowa 97
21.	Klub Młodzieżowy w Dębostrowie	Dębostrów 30

Placówki Oświatowe

Lp.	Nazwa	Adres
<i>Przedszkola</i>		
1.	Przedszkole Publiczne nr 1 "Calineczka"	Police ul. Tarugutta 13-15
2.	Przedszkole Publiczne nr 5 im. Wandy Chotomskiej	Police ul. Robotnicza 13
3.	Przedszkole Publiczne nr 6 „Leśne”	Police ul. Wróblewskiego 3
4.	Przedszkole Publiczne nr 8 „Bajkowe”	Police ul. Wyszyńskiego 31
5.	Przedszkole Publiczne nr 9 „Tęczowa Kraina”	Police ul. Piaskowa 13
6.	Przedszkole Publiczne nr 10	Police ul. Piaskowa 112
7.	Przedszkole Publiczne nr 11	Police ul. Przyjaźni 1
8.	Przedszkole Publiczne w Tanowie	Tanowo ul. Szczecińska 70
9.	Przedszkole Publiczne w Trzebieży	Trzebież ul. Wkrzańska 9
<i>Szkoły Podstawowe</i>		

10.	Szkoła Podstawowa nr 1 im. Tadeusza Kościuszki z Oddziałami Sportowymi	Police ul. Sikorskiego 8 ul. ul. Traugutta 4
11.	Szkoła Podstawowa nr 2 im. Bolesława Kaczyńskiego z Oddziałami Przedszkolnymi	Police ul. Cisowa 2
12.	Szkoła Podstawowa nr 3 im. M. Skłodowskiej-Curie	Police ul. Siedlecka 4
13.	Szkoła Podstawowa nr 5 im. Orła Białego z Oddziałami Dwujęzycznymi	Police Ul. Wojska Polskiego 68
14.	Szkoła Podstawowa nr 6 z Oddziałami Przedszkolnymi	Police ul. Owocowa 5
15.	Szkoła Podstawowa nr 8 im. Jana Pawła II z Oddziałami Dwujęzycznymi	Police ul. Piaskowa 99 ul. Tanowska 14
16.	Szkoła Podstawowa w Tanowie im. Jerzego Noskiewicza z Oddziałami Przedszkolnymi	Tanowo ul. Szczecińska 33
17.	Szkoła Podstawowa w Tanowie im. Jerzego Noskiewicza z Oddziałami Przedszkolnymi w Tanowie Szkoła Filialna w Pilichowie	Tanowo ul. Szczecińska 1a
18.	Szkoła Podstawowa z Oddziałami Przedszkolnymi	Trzebież ul. Wkrzańska 19a
19.	Szkoła Podstawowa z Oddziałami Przedszkolnymi Szkoła Filialna w Niekłońcycy	Niekłończyca 34
<i>Inne placówki</i>		
20.	Miejski Żłobek	Police ul. Robotnicza 15
21.	Biblioteka im. Marii Skłodowskiej -Curie	Police ul. Wojska Polskiego 15
22.	Biblioteka – Filia Nova	Police ul. Bankowa 5b/u9
23.	Biblioteka – Filia Naukowa	Police ul. Barnima 26
24.	Miejski Ośrodek Kultury	Police ul. Siedlecka 1a
25.	Ośrodek Sportu i Rekreacji	Police ul. Siedlecka 2b
26.	Niepubliczny Punkt Przedszkolny "Urwisiek"	Police ul. Sikorskiego 11
27.	Niepubliczny Żłobek "URWISEK"	Police ul. Bankowa 11 FGH/2-3
28.	Niepubliczny Żłobek "URWISEK"	Police ul. Słoneczna 13
29.	Klub Malucha „Skarb Malucha”	Police, ul. Słowiańska 11
30.	Żłobek „Skarb Malucha”	Police, ul. 26 Kwietnia 16
31.	Żłobek „Skarb Malucha”	Niekłończyca 8 a
32.	Niepubliczna Szkoła Podstawowa „Elan Vital”	Przęsocin ul. Szkolna 1
33.	„Tosca” Pierwsza Prywatna Szkoła Muzyczna I stopnia	Police ul. Piaskowa 99

Służba zdrowia

Lp.	Nazwa	Adres
1.	Samodzielny Publiczny Szpital Kliniczny Nr 1 im. prof. Tadeusza Sokołowskiego Pomorskiego Uniwersytetu Medycznego w Szczecinie	Police ul. Siedlecka 2
2.	Pielęgniarstwo i Położnictwo Środowiskowo-Rodzinne „ŚRÓD-MED” S.C.	Police ul. Siedlecka 2a
3.	Niepubliczny Zakład Opieki Zdrowotnej „POLVITA” S.C.	Police ul. Siedlecka 2a
4.	Niepubliczny Zakład Opieki Zdrowotnej „MEDICA” Usługi Medyczne Sp. z o. o.	Police ul. Kuźnicka 1
5.	Niepubliczny Zakład Opieki Zdrowotnej „CONSULTA” Poradnia Medycyny Rodzinnej	Police ul. Chodkiewicza 11
6.	Niepubliczny Zakład Opieki Zdrowotnej „ALMED”	Police

		ul. Dworcowa 7
7.	Niepubliczny Zakład Opieki Zdrowotnej „ALMED”	Tanowo ul. Policka 4
8.	Indywidualna Specjalistyczna Praktyka Lekarska POZ	Trzebież ul. Kościuszki 15
9.	Przychodnia Lekarska „SPEC-MEDICA” S.C.	Police ul. Siedlacka 2a
10.	Przychodnia Medyczna „Balticmed”	Police ul. Piłsudskiego 6/7
11.	Niepubliczny Zakład Opieki Zdrowotnej Pielęgniarstwo w Środowisku Nauczania i Wychowania	Police ul. Traugutta 4
12.	Usługi Medyczne Mirosława Kasperska	Police ul. Piłsudskiego 2e

Kościóły i związki wyznaniowe

Lp.	Nazwa	Adres
1.	Parafia Rzymskokatolicka pw. św. Kazimierza Królewicza	Police ul. Wyszyńskiego 2f
2.	Parafia Rzymskokatolicka p.w. Niepokalanego Poczęcia NMP	Police ul. Mazurska 1
3.	Parafia Rzymskokatolicka p.w. św. Ap. Piotra i Pawła	Police ul. Kościelna 4
4.	Parafia Rzymskokatolicka p.w. Wniebowzięcia NMP	Pilchowo ul. Szczecińska 3
5.	Parafia Rzymskokatolicka p.w. Podwyższenia Krzyża	Trzebież ul. Rybacka 2
6.	Parafia Rzymskokatolicka p.w. Najświętszego Serca Pana Jezusa	Tanowo ul. Szczecińska 53
7.	Parafia Rzymskokatolicka pw. Narodzenia NMP	Niekończycza 17
8.	Kościół Zielonoświątkowy	Police ul. Polna 9
9.	Chrześcijański Zbór Świadków Jehowy	Police, ul. Robotnicza 9

11. Cele Gminnego Programu Wspierania Rodziny na lata 2022-2024

Cel szczegółowy 1: Zabezpieczenie podstawowych potrzeb bytowych dziecka i rodziny				
	Zadania	Czas realizacji	Realizatorzy	Wskaźniki/mierniki
1.	zapewnienie pomocy materialnej i rzeczowej rodzinom wymagającym wsparcia	2022-2024	- OPS, - PCPR, -organizacje pozarządowe, -kościóły i związki wyznaniowe	Liczba rodzin objętych pomocą
2.	dożywianie dzieci	2022-2024	- OPS, - placówki oświatowe – szkoły, -kościóły i związki wyznaniowe, - UM, -organizacje pozarządowe, -GKRPA	Liczba dzieci objętych pomocą

3.	zapewnienie pomocy, w tym w formie schronienia, osobom doznającym przemocy w rodzinie	2022-2024	- OPS, - PCPR, -Zespół Interdyscyplinarny, -Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna, - GKRPA, - KPP, - Sądy – Kuratorzy, - placówki oświatowe, -organizacje pozarządowe, - UM	Liczba prowadzonych Niebieskich Kart; Liczba osób, którym udzielono pomocy w formie schronienia
4.	monitorowanie sytuacji zdrowotnej dzieci z rodzin dysfunkcyjnych	2022-2024	- służba zdrowia, - OPS, - placówki oświatowe, - PCPR, - UM	Liczba monitorowanych rodzin; Liczba programów profilaktycznych
5.	pomoc w zaopatrzeniu osób niepełnosprawnych w niezbędny sprzęt ortopedyczny i środki pomocnicze	2022-2024	- PCPR, - OPS, -służba zdrowia, -organizacje pozarządowe	Liczba osób, które uzyskały wsparcie
6.	zabezpieczenie środków finansowych na współfinansowanie pobytu dziecka w pieczy zastępczej	2022-2024	- UM, - OPS, - PCPR	Kwota przeznaczona na współfinansowanie pobytu dziecka w pieczy zastępczej

Cel szczegółowy 2: Minimalizowanie skutków sytuacji kryzysowych w rodzinach i podejmowanie działań prowadzących do odbudowy więzi rodzinnych oraz do powrotu dzieci do rodzin biologicznych				
	Zadania	Czas realizacji	Realizatorzy	Wskaźniki
1.	zapewnienie rodzinie przeżywającej trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo – wychowawczych wsparcia i pomocy asystenta rodziny	2022-2024	- OPS	Liczba osób objętych wsparciem asystenta rodziny
2.	prowadzenie monitoringu sytuacji dziecka z rodziny zagrożonej kryzysem lub przeżywającej trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo - wychowawczej	2022-2024	- OPS, - placówki oświatowe, - KPP, -służba zdrowia, -Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna	Liczba rodzin objętych monitoringiem
3.	zapewnienie specjalistycznego wsparcia psychologicznego, terapeutycznego, i prawnego rodzinom i dzieciom	2022-2024	- PCPR, - GKRPA, - Caritas, -Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna	Liczba udzielonych porad
4.	tworzenie i prowadzenie grup wsparcia	2022-2024	- PCPR, - GKRPA, - Kluby AA, -organizacje pozarządowe,	Liczba grup wsparcia; Liczba osób uczęszczających na grupy wsparcia

			-Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna	
5.	organizowanie szkoleń i tworzenie warunków do działania rodzin wspierających	2022-2024	-OPS, -organizacje pozarządowe	Liczba szkoleń i osób w nich uczestniczących
6.	podnoszenie kompetencji rodzin tego wymagających w zakresie pełnienia prawidłowych funkcji opiekuńczo - wychowawczych, poprzez organizowanie szkoleń, warsztatów, konsultacji, poradnictwa oraz udostępnianie literatury fachowej	2022-2024	- OPS, - PCPR, -Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna; - placówki oświatowe; -organizacje pozarządowe,	Liczba szkoleń, Liczba warsztatów; Liczba osób objętych wsparciem w formie poradnictwa, konsultacji
7.	kampanie społeczne dotyczące przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie oraz o tematyce rodzinnej	2022-2024	- OPS; - UM; - PCPR; - placówki oświatowe; -organizacje pozarządowe	Liczba przeprowadzonych kampanii; Liczba osób-uczestników kampanii
8	Wsparcie ze strony asystenta rodziny (podnoszenie kompetencji rodzicielskich, przeciwdziałanie sytuacjom kryzysowym itp.)	2022-2024	- OPS,	Liczba rodzin objętych wsparciem asystenta; Liczba dzieci, które powróciły do rodzin biologicznych z pieczy zastępczej; Liczba rodzin, w których nie doszło do odebrania dzieci
9	Praca socjalna ze strony pracowników socjalnych	2022-2024	-OPS; - Dom Dziecka	Liczba rodzin objętych pracą socjalną; Liczba dzieci, które powróciły do rodzin biologicznych z pieczy zastępczej; Liczba rodzin, w których nie doszło do odebrania dzieci

Cel szczegółowy 3: Wsparcie interdyscyplinarne dzieci i rodzin

	Zadania	Czas realizacji	Realizatorzy	Wskaźniki
1.	koordynacja działań i bieżąca współpraca podmiotów podejmujących działania na rzecz dzieci i młodzieży,	2022-2024	- OPS - PCPR, - placówki oświatowe; -Służba zdrowia; - Rady Osiedli, Rady Sołeckie; - Sąd-Kuratorzy,	Liczba wspólnie podjętych działań; Liczba zespołów ds. rodziny;

			-GKRPA	
2.	dobór działań naprawczych na rzecz dziecka i rodziny w oparciu o działania interdyscyplinarne,	2022-2024	- OPS, - PCPR, - Sąd-Kuratorzy, - placówki oświatowe; - GKRPA	Liczba zespołów interdyscyplinarnych

Cel szczegółowy 4: Zapobieganie uzależnieniom oraz niedostosowaniu społecznemu dzieci i młodzieży

	Zadania	Czas realizacji	Realizatorzy	Wskaźniki
1.	przygotowanie, prowadzenie i finansowanie programów profilaktyczno - edukacyjnych dla dzieci i młodzieży	2022-2024	- placówki oświatowe; - GKRPA, - KPP, -Świetlice Środowiskowe, - Kluby Młodzieżowe	Liczba programów; Liczba uczestników - odbiorców programu
2.	organizowanie czasu wolnego dzieci i młodzieży, w tym organizowanie wypoczynku letniego i zajęć pozaszkolnych	2022-2024	- TPD, - Rady Osiedlowe, Rady Sołectkie; -Świetlice środowiskowe, -GKRPA-Kluby Młodzieżowe, - MOK, - OSiR, - Biblioteka, -kościóły i związki wyznaniowe, -organizacje pozarządowe, -organizacje harcerskie, - placówki oświatowe	Liczba zajęć/ ofert; Liczba osób/dzieci korzystających z oferty
3.	prowadzenie działań integrujących i aktywizujących społeczność lokalną na rzecz przeciwdziałania patologiom społecznym wśród dzieci i młodzieży	2022-2024	- OPS, - PCPR, -Rady Osiedli, Rady Sołectkie; -organizacje pozarządowe, -kościóły i związki wyznaniowe, - placówki oświatowe	Liczba działań; Liczba uczestników - odbiorców programu
4.	finansowanie istniejących świetlic i klubów młodzieżowych oraz dążenie do tworzenia nowych placówek wsparcia dziennego na terenie miasta	2022-2024	- GKRPA, - Rady Osiedlowe, - Sołectwa, -organizacje pozarządowe	Środki finansowe przeznaczone na ten cel
5.	Udzielanie pomocy uczniom z trudnościami w nauce	2022-2024	- placówki oświatowe - szkoły, -Świetlice środowiskowe, - Kluby młodzieżowe -Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna, -TPD, -organizacje	Liczba osób korzystających z pomocy

			pozarządowe, wolontariat	
6.	wspieranie idei wolontariatu oraz innych form aktywności sprzyjających uwrażliwieniu młodzieży na potrzeby innych ludzi,	2022-2024	- OPS, -placówki oświatowe- szkoły, - Caritas, - MOK, - PCPR, -organizacje pozarządowe	Liczba spotkań; Liczba wolontariuszy;
7.	wspieranie i promocja inicjatyw lokalnych w zakresie wsparcia rodziny i dziecka;	2022-2024	- UM, - OPS, - PCPR, -organizacje pozarządowe	Liczba inicjatyw lokalnych
8.	Prowadzenie działań integrujących i aktywizujących społeczność lokalną na rzecz przeciwdziałania patologiom społecznym	2022-2024	- OPS, - UM, - PCPR, - placówki oświatowe, -Rady Osiedlowe i Sołeckie, -organizacje pozarządowe	Liczba działań
9.	monitorowanie środowisk zagrożonych uzależnieniami, motywowanie do podjęcia terapii przez rodziców bądź dzieci, monitorowanie terapii	2022-2024	- OPS, - Sąd – Kuratorzy, - GKRPA, -Zespół interdyscyplinarny, - placówki oświatowe,	Liczba osób podejmujących terapię; Liczba osób, które ukończyły rozpoczęty cykl terapii
10.	wczesna interwencja	2022-2024	- placówki oświatowe, - OPS, - PCPR, - Służba zdrowia, - Sąd – Kuratorzy, - KPP, - Straż Miejska, - GKRPA, -Świetlice środowiskowe, - Kluby Młodzieżowe	Liczba interwencji

Wskaźniki i mierniki będą weryfikowane raz w roku w sprawozdaniu z realizacji Gminnego Programu Wspierania Rodzin przedkładanego Radzie Miejskiej w Policach do dnia 31 marca każdego roku.

12. Finansowanie

Finansowanie Gminnego Programu Wspierania Rodziny na lata 2022-2024 odbywać się będzie ze środków pochodzących z budżetu Gminy (uchwała budżetowa), poszczególnych podmiotów realizujących zadania na rzecz dziecka i rodziny, budżetu państwa (konkursy i programy rządowe), dotacji unijnych, organizacji pozarządowych.

13. Wnioski końcowe i przewidywane efekty

Doświadczenia z minionych lat wskazują zapotrzebowanie na:

- 1.** rozwijanie działań zmierzających do poprawy jakości życia, wyrównywania szans rodzin najuboższych, głównie poprzez udzielanie wsparcia finansowego,
- 2.** podejmowanie działań na rzecz integracji i doskonalenia lokalnego systemu wspierania rodziny, w tym poprzez współpracę z organizatorem rodziny- Miejskim Ośrodkiem Pomocy Społecznej,
- 3.** prowadzenie systemu szkoleń i superwizji dostosowanych do zadań pracowników socjalnych, asystentów rodziny i przedstawicieli innych grup zawodowych mających wpływ na prawidłowe funkcjonowanie rodziny,
- 4.** wzmocnienie potencjału kadrowego Miejskiego ośrodka Pomocy Społecznej w zakresie pracy socjalnej i oferowanego wsparcia specjalistycznego,
- 5.** podejmowanie działań na rzecz uwrażliwiania na problemy i potrzeby rodzin niewydolnych opiekuńczo- wychowawczo i zaangażowania społeczności lokalnej,
- 6.** prowadzenie działań na rzecz pozyskiwania większej liczby rodzin wspierających,
- 7.** prowadzenie pracy z rodziną z perspektywy potrzeb dziecka.

Spodziewanymi rezultatami realizowanego w latach 2022-2024 Programu Wspierania Rodziny w gminie Police są:

- pogłębienie współpracy instytucji i organizacji działających na rzecz dobra rodzin,
- poprawę funkcjonowania rodzin przeżywających trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo – wychowawczej oraz osiągnięcie przez rodziny podstawowego poziomu stabilności życiowej, który umożliwi im wychowywanie dzieci,
- powrót dzieci umieszczonych w pieczy zastępczej do rodzin biologicznych,

- podniesienie poziomu świadomości społeczeństwa o dostępnych formach wsparcia dla rodzin przeżywających trudności, doświadczających sytuacji kryzysowych lub nimi zagrożonych,
- zmniejszenie skali i skutków sytuacji kryzysowych.

Powyższe rezultaty są możliwe do osiągnięcia między innymi dzięki ścisłej współpracy instytucji i organizacji działających na rzecz dobra rodzin, szybkiemu i skutecznemu przepływie informacji pomiędzy instytucjami oraz tworzeniu zespołów wspierających rodziny w kryzysie.

14. Promocja programu

Gminny Program Wspierania Rodziny na lata 2022-2024 będzie promowany poprzez:

- strony internetowe jednostek organizacyjnych oraz organizacji pozarządowych;
- plakaty, ulotki informujące o działaniach podejmowanych na rzecz rodziny i jej członków;
- lokalne media;
- kampanie informacyjne.

15. Monitoring i ewaluacja Programu

Gminny Program Wspierania Rodziny na lata 2022-2024 w Gminie Police zgodnie z Ustawą z dnia 9 czerwca 2011 r. stanowi dokument wyznaczający cele i zadania na okres 3 lat, w związku z tym wymaga oceny i weryfikacji efektywności podejmowanych zadań.

Monitoring Programu będzie polegał na bieżącym gromadzeniu i analizowaniu informacji o stanie jego realizacji. Zebrane w jego toku dane pozwolą na kontrolę postępu realizacji poszczególnych zadań oraz podjęcie działań korygujących. Stała obserwacja realizacji wyznaczonych celów pozwoli na ewentualne dookreślenie obszarów, które poddane zostaną ewaluacji.

Wsparcie rodziny będzie miało charakter profilaktyczny, a samej rodzinie w pierwszej kolejności zostaną stworzone możliwości samodzielnego zmierzenia się ze swoimi problemami. Tylko w takich okolicznościach można zwiększyć jej szanse na prawidłowe funkcjonowanie w środowisku oraz wykorzystanie własnej aktywności i wewnętrznego potencjału w celu zdobywania nowych sposobów rozwiązywania problemów.

Przedmiotem ewaluacji będzie skuteczność podejmowanych działań głównie w oparciu o analizę założonych wskaźników. Merytorycznej analizie poddane będą:

- rzeczywiste rezultaty zastosowanych rozwiązań (oczekiwane i nieoczekiwane),
- porównanie zgodności osiągniętych rezultatów z celami Programu,
- współpraca partnerów programu i jej wpływ na realne wsparcie rodzin w Gminie Police

Dyrektor Ośrodka Pomocy Społecznej do dnia 31 marca każdego roku przedłoży Radzie Miejskiej w Policach sprawozdanie z realizacji Gminnego Programu Wspierania Rodzin, zgodnie z art. 179 ust. 1 Ustawy o Wspieraniu Rodziny i Systemie Pieczy Zastępczej z dnia 9 czerwca 2011 roku.

16. Wykaz skrótów

1. OPS – Ośrodek Pomocy Społecznej,
2. GKRPA – Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych,
3. PCPR – Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie,
4. KPP – Komenda Powiatowa Policji,
5. TPD – Towarzystwo Przyjaciół Dzieci,
6. BDL – Bank Danych Lokalnych Głównego Urzędu Statystycznego,
7. GUS - Główny Urząd Statystyczny,
8. UM – Urząd Miejski,
9. NK- Niebieska Karta,
11. UM – Urząd Miasta.

17. Spis tabel

1. **Tabela nr 1.** Podział zadań i kompetencji pomiędzy jednostki samorządu terytorialnego oraz organy administracji rządowej.....str. 5
2. **Tabela nr 2.** Typy rodzin objętych pomocą społeczną w gminie w latach 2019-2020.....str. 23
3. **Tabela nr 3.** Procedura Niebieskiej Karty w latach 2019-2020 .....str. 24
4. **Tabela nr 4.** Rodziny/osoby korzystające z pomocy w latach 2019-2020 ze względu na losowość.....str. 26
5. **Tabela nr 5.** Wysokość środków wydatkowanych z budżetu gminy na współfinansowanie pobytu dzieci w pieczy zastępczej w latach 2019-202.....str. 27

18. Spis wykresów i rysunków

1. **Rys. nr 1.** Położenie Powiatu i Gminy Police.....str. 10
2. **Rys. nr 2.** Sołectwa Gminy Police.....str. 11
3. **Rys. nr 3.** Podział administracyjny miasta Police..... str. 12
4. **Wykres nr 1.** Rodziny i dzieci objęte pomocą asystenta rodziny.....str. 18